

1. ura

Najprej preverite pravilnost odgovorov na vprašanja preteklega tedna:

Odgovori na vprašanja:

1. Kaj vse segreva Sonce? **Zrak, tla, vodo**
2. Kje je zrak najtoplejši? Kaj se dogaja visoko v zraku? **Najtoplejši pri tleh. Visoko v zraku je precej hladneje.**
3. Od česa je odvisno, koliko se snovi na soncu segrejejo? Navedi primer. **Odvisno je od barve, beli predmeti se najmanj segrejejo, temni, črni najbolj. Pr.: Poleti je v črnem avtu še bolj vroče, v temnih oblačilih prav tako.**
4. Kako se boš oblekel poleti? Zakaj? **V svetla oblačila, ker odbijajo sončno svetlobo in se ne segrejejo tako zelo, prav tako naj bodo oblačila zračna.**
5. Kako padajo sončni žarki na tla opoldne? **Najbolj strmo.** Kaj pa popoldne? **Bolj poševno.** Kdaj se tla najbolj segrejejo? **Opoldne, ker padajo žarki najbolj strmo, zato tla sončno svetlobo najbolj vsrkajo.** Nariši!
6. Kdaj je tekom dneva in noči najbolj mrzlo? Zakaj? **Zjutraj. Tla se ponoči začnejo ohlajati in oddajati toploto zraku, saj ni sončne svetlobe.**
7. Zakaj je poleti vroče? **Sonce sije cel dan in dan je dolg, tla se zelo ogrejejo. Ponoči tla sicer oddajajo toploto zraku, vendar v kratki noči ne oddajo vse toplote, ki jo dobijo čez dan.**
8. Zakaj je pozimi mrzlo? **Tla se ponoči bolj ohladijo kot se čez dan segrejejo, saj je dan precej krajši. Tudi podnevi se tla ne segrejejo tako zelo kot poleti, saj sončni žarki padajo poševno.**
9. V učbeniku si na strani 47 oglej preglednico dolžin dneva. Kdaj je dan najdaljši in kdaj najkrajši? **Najdaljši: 21. junija, najkrajši: 22. decembra**
10. Zapiši, kdaj sta dan in noč enako dolga. Kako rečemo temu pojavu? **20. marca: spomladansko enakonočje, 23. septembra: jesensko enakonočje**

Bodi natančen in temeljit.

2., 3. ura

Poglavje **Zemljo ogreva Sonce (kroženje ogretega zraka in vode)** – U, str. 48

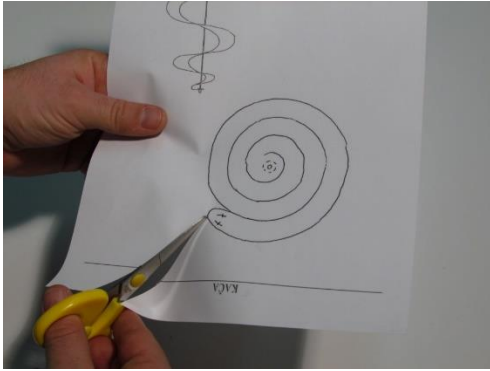
Razmišljajmo, ali zrak v ogrevanem prostoru miruje ali kroži. Odgovor je, da kroži.

Kako pa?

Oglej si sliko v učbeniku za NIT na str. 48 zgoraj. Sam lahko preizkusiš, da se ogrevan zrak nad radiatorjem ali pečjo dviga. Kako? Lahko narediš papirnato kačo in jo preizkusiš tako, kot vidiš v učbeniku.

Ogled: <https://eucbeniki.sio.si/nit5/1334/index3.html>

Papirnata kača: na list papirja narišeš kačo, jo izstrižeš. Ko jo postaviš nad radiator, se nekaj zgodi. Kaj? Kača se prične vrteti, ker se ogrevan zrak dviguje.

Zapis v zvezek: KROŽENJE OGRETEGA ZRAKA IN VODE

V ogrevani sobi zrak kroži. Nad radiatorjem se topel zrak dviguje, pod stropom pa se ohlaja in ob stenah spušča dol.

Priporočam, da opravite še 2 poskusa, pri katerih pa naj bodo starši zraven, pazite na varnost!

- Poskus s svečo in zrakom:

Odpremo vrata ali okno. Prižgemo svečo in jo približamo vratom – enkrat zgoraj, drugič spodaj. Plamen sveče naj bi pokazal smer, v katero se giblje zrak.

Poskus narišite in opišite v zvezek: Skozi priprta vrata prihaja mrzel zrak v sobo spodaj (plamen se obrne navznoter), zgoraj pa uhaja ven topel zrak (plamen se obrne ven). Hladen zrak je gostejši, zato izpodrine redkejši topel zrak. Topel zrak se dviga in ohlaja.

- Poskus z mlačno, mrzlo in vročo vodo – oglej si poskus v učbeniku na str. 48 spodaj. (Vodo lahko obarvate s črnilom in pazite, da se ne poparite z vročo vodo! Če boste delali poskus, naj bodo zraven starši!)

V zvezek poskus narišite, opišite. Zapišemo še ugotovitev: ***Topla voda ima manjšo gostoto od hladne, zato se dviga, pri tem se ji znižuje temperatura. Ko je hladna, je spet gostejša in se ob robovih spušča.***

2. Poglavje Zakaj piha veter (U, str. 49)

Če imaš doma morda balon ali več, napihni 2. Enega napihni bolj, drugega manj. Nato ju potipaj.

Vajo lahko narediš le z enim balonom in ga enkrat napihneš bolj, drugi manj. Vsakič potipaj. Kaj čutiš? Najbrž si začutil, da je balon enkrat bolj, drugič manj napet.

Kaj se je zgodilo, ko si v balon pihal zrak?

Odgovor dobiš v učbeniki na strani 49.

Preberi se vse besedilo in si oglej tudi slike.

V zvezke napišemo naslov **TLAK**

Narišemo dva balona (eden naj bo večji, drugi manjši).

V manjšem balonu narišemo manjšo količino delcev zraka, ki pritiskajo na steno balona (narišite malo pikic, ki so precej oddaljene ena od druge), v večjem balonu narišite veliko pikic in to gosto skupaj. Tudi zunaj narišemo delce zraka (pikice), ki pa so veliko bolj razpršeni kot je zrak v balonu (verjetno boste narisali precej lepše kot jaz):

Zapišemo ugotovitev: ***Ko napihnemo balon, tlačimo vanj zrak. Ker je zrak v balonu natlačen (stisnjen), je v njem večji tlak kot v okolici. Čim več zraka stlačimo v balon, bolj je napet. Ko balon spustimo, gre zrak hitro iz balona). Zrak se premika z mesta, kjer je večji tlak (v balonu) na mesto, kjer je manjši tlak (okolica) . Gibanje zraka občutimo kot veter.***

Zapiši naslov ZRAČNI TLAK

V učbeniku si preberi besedilo, v zvezek pa si zapiši spodnja vprašanja in odgovori nanje:

1. Kaj je zračni tlak? Opiši in nariši, kako si ga predstavljaš.
2. S čim ga merimo?
3. Kako se zračni tlak spreminja?
4. Ali mogoče veš, kako zračni tlak vpliva na človekovo počutje?